

ОЦЕНКА НА СОЦИАЛНОТО ВЪЗДЕЙСТВИЕ ОТ ДЕЙНОСТТА НА ТП ДЪРЖАВНО ГОРСКО СТОПАНСТВО „БУРГАС“

ТП „Държавно горско стопанство (ТП ДГС) Бургас“ е в процес по привеждане на управлението на държавните горски територии в съответствие с международно признатите *Принципи и критерии на Съвета за стопанисване на горите*. Като част от процеса бе изготвено проучване на Горите с висока консервационна стойност (ГВКС) на територията, въведени или в процес на въвеждане в управлението са редица процедури и практики допълващи изискванията на националното законодателство и подкрепящи стремежа за постигане на екологично уместно, социално полезно и икономически жизнеспособното управление на горите.

10-те принципа за сертификация по системата на Съвета за стопанисване на горите:

1. Прилагане на законодателството - спазва се националното законодателство, както и международните договори, конвенции и споразумения, които страната е подписала.

2. Права на работниците и условия на труд – поддържа се и/ или се подобрява социалното и икономическото благосъстояние на работниците.

3. Права на коренното население (неприложим за България).

4. Обществени отношения – осигуряване на принос за поддържането и насърчаването на социалното и икономическо благополучие на местните общности.

5. Ползи от гората - горкостопанските дейности осигуряват ефективното използване на целия спектър от продукти и услуги от горите, с което се поддържа и подобрява дългосрочната икономическа стабилност и широк кръг от екологични и социални ползи.

6. Екологични стойности и въздействия – осигурено е поддържане, опазване и/или възстановяване на екосистемните услуги и екологичните стойности и не се допускат отрицателните екологични въздействия.

7. Управленско планиране – налице са и се прилагат Планиращи документи, служещи за насочване работата на персонала, информиране на засегнатите и заинтересованите страни и обосноваване на управленските решения.

8. Мониторинг и оценка - извършва се мониторинг на напредъка за постигане на целите на управление, въздействията от горкостопанските дейности и състоянието на гората.

9. Високи консервационни стойности – поддържат се и/или се подобряват високите консервационни стойности в горите.

10. Осъществяване на горкостопанските дейности – дейностите в обхвата на сертификация, са планирани и изпълнени в съгласие с икономическите, екологичните и социални политики на Организацията и в съответствие с Принципите и Критериите на *Съвета за стопанисване на горите*.

Социалният аспект е широко застъпен в изискванията на *Съвета за стопанисване на горите* и е едно от предизвикателствата в ежедневната работа на служителите на ТП „ДГС Бургас“. Тези предизвикателства са продиктувани от важността на горите за цялото общество и преплитането на различни интереси изискващи активното въвличане и участие на различните заинтересовани страни в устойчиво управление на горските ресурси. В този смисъл изготвянето на оценка за социалното въздействие (ОСВ) от дейността на ДГС се определя като ключов момент за постигане на съответствие с международните принципи и критерии за отговорно стопанисване на горите, поради което бе инициатирано изготвянето на настоящия документ.

Целта на оценката е да идентифицира и обобщи въздействията, които дейността на ТП „ДГС Бургас“ оказва пряко или непряко върху местната общност, както и върху по-глобални въпроси, влияещи на социума, като екологичния баланс и здравето на горската екосистема. Конкретни задачи на оценката са:

- Да се идентифицират групите от обществото, които са пряко повлияни от дейността на ДГС, както и другите заинтересовани страни.

- Да се проведат срещи/разговори с идентифицираните страни.
- Да се установят основните ефекти/влияние от дейността на ДГС върху всяка от тези групи.
- Да се оцени достъпът до информация и възможностите за пряка комуникация с местното население и въвличане на местните хора в процесите по планиране на горскостопанските дейности.
- Да се посочат мерки за предотвратяване на негативните ефекти от дейността на ДГС, които са били идентифицирани;
- Да се предложи механизъм за редовен контакт със заинтересованите/засегнатите групи с цел да се наблюдава ефективността на посочените мерки.

За изпълнение на така формулираните цели и задачи бяха използвани методология и подход, базирани на: преглед и анализ на налична информация и документи, контакти и консултативни срещи с ръководството на ТП”ДГС Бургас“, посещение на място, срещи и разговори по телефона и групови дискусии с представители на местните заинтересовани страни.

Целевите групи :

- ръководството и работещите в ТП”ДГС Бургас“;
- представители на държавни институции имащи законови правомощия по осъществяването на контрол на ДГС и територията управлявана от ДГС;
- представители на общинската администрация на общината, на чиято територия е разположено ДГС;
- представители на местното население и горовладелци;
- представители на местния бизнес, свързан с използването на горските ресурси;
- представители на местни организации и асоциации.

1. ОБЩА СОЦИАЛНО-ИКОНОМИЧЕСКА ХАРАКТЕРИСТИКА НА РЕГИОНА

В обхвата на дейност на ТП”ДГС Бургас” влиза територията на Община Бургас, Община Камено, Община Средец, Община Созопол и Община Приморско.

Община Бургас с площ от 559,151 km², е най-голямата община в югоизточна България. Намира се на брега на Черно море, като обгражда най-обширния залив по българското Черноморско крайбрежие - Бургаския залив. Общински център е град Бургас, а в границите на общината са включени още 15 други селища (гр.Българово, кв.Банево, кв.Крайморие, кв.Черно море, кв. Рудник, с. Равнец, с. Маринка, с. Драганово, с. Изворище, с. Твърдица, с. Извор, с. Братово, с. Брястовец, с. Димчево и с. Миролубово). Град Бургас е четвъртият по големина град в България и е най-големият град в Югоизточна България. По своето географско разположение общината заема значимо място в транспортно-комуникационната система на страната. През територията ѝ преминават важни транспортни коридори в посоките изток и запад, както и връзки към северната и южната част на България. Стратегическото местоположение на община Бургас я определя като важен икономически, културен и политически център не само в югоизточния район, но и в страната. Макар и четвърти по големина, икономиката на гр. Бургас е трета по размер в страната. Главните структуроопределящи отрасли на икономиката в общината са химическата и нефтопреработващата промишленост, хранително-вкусовата, корабостроене, електротехническата и електронна промишленост, както и машиностроене и металообработване. Големи са делът и значението на туризма за развитието и икономиката в региона.

Населението на Община Бургас е 219747 души (преброено от НСИ през 2021 г.), като центърът гр. Бургас концентрира 95,8% от населението на общината – 210720 жители.

Община Камено е разположена в югоизточната част на България. На север тя граничи с община Айтос, на изток с община Бургас, на запад с община Карнобат и на юг с община Средец. В административно-териториално отношение общината е част от Бургаска област и Югоизточния район за планиране. Площта на Община Камено възлиза на 354,946

km². В границите на общината попадат 13 населени места, от които един град – Камено (административен център) и 12 села. Общинският център град Камено отстои на 24 км северозападно от областния център Бургас. Близостта на общината до областния център е от стратегическо значение, като ѝ осигурява предимство пред голяма част от общините в България по отношение на транспортните ѝ връзки.

Икономическото развитие на община Камено е свързано основно с наличието и развитието на нефтохимическата промишленост, хранително-вкусовата промишленост, малкия и среден бизнес и селското стопанство. Районът се утвърждава като зърнопроизводителен. Добри са условията за създаване на трайни насаждения, основно лозя. Застъпен е и животновъдният отрасъл, който се осъществява главно в лични стопанства.

Населението на община Камено през 2021 година наброява – 10609 души.

Община Созопол заема територия от 480,067 km², в южната част на Бургаския залив, в полите на Странджа. Основна черта на съвременния ѝ облик е рекреационният туризъм. В границите на общината влизат землищата на градовете Созопол и Черноморец и на десет села: Равадиново, Атия, Росен, Равна гора, Крушевец, Зидарово, Присад, Габър, Вършило и Индже войвода. В териториалния обхват на ТП „ДГС Бургас“ попадат градовете Созопол и Черноморец и селата Равадиново, Атия, Росен, Зидарово, Присад, Габър и Вършило.

Икономическият профил на община Созопол се характеризира главно с развитието на морския туризъм, строителство, операции с недвижими имоти, транспорт. Техническата инфраструктура е добре развита по отношение на електроснабдяването, водоснабдяването и телекомуникациите. Съществува добре изградена междуселищна пътна инфраструктура. Концентрацията на ресурси и дадености по крайбрежието води до изключително силно изразен дисбаланс в развитието на общината, превръщайки отдалечените от морето селища в територии с нарушена демографска структура и значително по-нисък социално-икономически статус на населението.

Населението на общ.Созопол наброява 14826 жители (2021 г.).

Община Средец е разположена в югоизточна България. Община Средец е една от най-големите териториално-административни единици в страната с площ от 1149,878 km², което съставлява 14,84 % от територията на Бургаска област и 1% от територията на България. Общината обединява 33 населени места, от които 1 град (Средец) и 32 села. В териториалния обхват на ТП „ДГС Бургас“ попада единствено с.Дебелт като населено място от общ.Средец.

Община Средец е в непосредствена териториална близост до областния център – град Бургас, което определя силното му влияние върху развитието на общината и тесните ѝ икономически връзки с него. През територията на общината преминават важни транспортни пътища с регионално и международно значение. Граничният характер на южната периферия на общината обуславя изолацията на тази територия от активна стопанска и друга антропогенна дейност, но е способствал за запазването на естествения характер на природните системи.

В общината са добре развити животновъдството и растениевъдството и функционират предприятия на хранително-вкусовата, химическата промишленост, металообработването, също и добивната промишленост. Важен фактор е и близостта до Черноморието, което осигурява както пазар за реализация на местната продукция, така и достъп до пристанище.

През 2022 г. броят на населението на община Средец е 16034 души.

Община Приморско е на площ от 350.08 km², която съставлява 4,61% от територията на Бургаска област и 0,32% от територията на Република България.

Територията на общината обхваща шест землища: на град Приморско, град Китен и на селата Ново Паничарево, Ясна поляна, Веселие и Писменово. В териториалния обхват на ТП „ДГС Бургас“ попада единствено част от землището на с.Веселие.

Община Приморско е най-малката по площ от общините в рамките на област Бургас.

Транспортно-географското разположение на общината е много добро.

Основна роля в развитието на общината играят туризмът и търговията, съсредоточени главно в общинския център. От значение са селското стопанство, промишлеността и строителството.

Туризмът и обслужващата го сфера са най-динамично развитите отрасли в структурата на общинската икономика. Отрасълът „Туризм“ осигурява поминък за близо 69% от работещите на територията на общината.

Фирмите, които се занимават с туризъм и туристически услуги са предимно частни. Те са обединени в местна туристическа организация – Съвет по туризма. Предлагат се условия за различни видове туризъм - не само основно рекреативен, а така също и културен, екотуризъм, селски, риболовен, ловен, спортен и др. Поради привлекателността на курортните селища има засилен инвестиционен процес и развитие на строителната индустрия.

Населението на общ.Приморско наброява 6433 жители (2021г.)

2. МЯСТО НА ГОРСКОТО СТОПАНСТВО В МЕСТНОТО РАЗВИТИЕ

Площта на ТП „ДГС Бургас“ към 01.01.2023 г. е 21065 ха, разпределена по собственост както следва:

Община Град	Държавни горски територии	Общински горски територии	Горски територии собственост на физически лица	Горски територии собственост на религиозни общности	Горски територии собственост на юридически лица	ОБЩО
Бургас	2407	783	622	541	303	4656
Созопол	7471	3918	567	0	63	12019
Камено	1674	41	307	0	37	2059
Средец	43	1393	1	0	4	1441
Приморско	4	886	0	0	0	890
ОБЩО	11599	7021	1497	541	407	21065

Дърводобив и дървообработка на територията на стопанството се извършва от фирми, които се разпределят в няколко категории: дърводобивни, предприятия за продажба на строителна дървесина и дърва за огрев, дървопреработвателни предприятия, предприятия за производство на мебели.

Горското стопанство не е структуроопределящ отрасъл и като цяло не попада сред приоритетите на общините на чиито територии попада.

3. ОБЩА ХАРАКТЕРИСТИКА НА ДГС И УПРАВЛЕНИЕ НА ТЕРИТОРИЯТА

ТП ”Държавно горско стопанство - Бургас” се намира в най-източната част на Бургаска област. На север граничи с ТП “ДГС - Айтос” и ТП ”ДЛС - Несебър”, на изток опира до Черно море, на югоизток граничи с ТП ”ДЛС - Ропотамо”, на югозапад с ТП ”ДГС - Ново Паничарево” и на запад с ТП ”ДГС - Средец” и ТП ”ДГС - Карнобат”.

Стопанството е разположено върху най-северните предпланински части на Странджа и върху единично издигащи се възвишения от крайните части на източна Стара планина. Характерни възвишения са Меден рид (376м н.в.), Червената шума (362м н.в.), Арнауд баир (403мн.в.)идр.

Към настоящия момент, съгласно утвърдения ГСП от 2014 год., със срок на действие до 2024 год., ТП ”ДГС - Бургас” стопанисва горски територии в общините Бургас и Камено, и част от общините Созопол, Приморско и Средец.

В района на горското стопанство растат предимно широколистни гори от благун, цер, зимен дъб и космат дъб. Главно върху голи площи са създадени комплекси иглолистни култури от черен бор, бял бор и др.. Средните таксационни показатели са следните: възраст – 45 год.; бонитет – 4; пълнота 0,66; запас на основните насаждения – 1 551945 куб.м.; общ среден прираст – 36810 куб.м.; общо ползване 29845 куб.м..

Върху част от залесената площ на стопанството съществуват добри условия за естествено възобновяване. В останалата част е предвидено залесяване с оглед най-пълноценното използване възможностите на съответния тип месторастене, за постигане на оптимален бъдещ състав на гората и реализиране на полезните и функции. За десетилетието е предвидено залесяване на общо 443 ха площ, а за подпомагане на естественото възобновяване е предвидено изсичане на подлеса и храстите на площ от 785 ха и отгледни сечи без материален добив на площ от 443 ха.

На територията на стопанството се намират защитените местности “Ченгене скеле” и “Устие на река Изворска”, които са основни гнездови местообитания на водолюбива птици. Защитени местности “Корията” и “Раков дол” са установени за запазване на уникалните за района екосистеми. Природна забележителност “Нос Агалина” е интересна със скални образувания и крайморска растителност. Най – разпространените дървесни видове са благун, зимен дъб, летен дъб и др.. От растителните видове в отделни места в района на стопанството се среща смрадлика, дрян, червен глог, трънка, шипка, къпина, представители на сем. Бъзови, леска и драка. Ценни билки са и някои тревисти растения срещащи се в района като див божур, магарешки бодил, жълт и червен кантарион, бял равнец, лайка, млечка и много други.

Съществуват добри условия за туризъм и почивка на населението от общината, областта и цялата страна. Гордост за стопанството са създадените лесопаркове “Бургас” – 943 ха, “Капче” – 312 ха, “Крайморие” – 433 ха, “Созопол” – 656 ха и “Черна гора”.

Горските екосистеми в района са ценни в икономически, екологичен и социален аспект, тъй като поддържат богат растителен и животински свят и имат важни водорегулиращи, противоерозионни, рекреационни и естетически функции.

ТП „ДГС Бургас” има утвърден ГСП за периода 2014-2024 г. със заповед №535/28.07.2015 г. на ИАГ-София като предмет на сертификация по Съвета за стопанисване на горите са държавните горски територии на площ от 11355,8 ха.

Голяма част от горите на територията на ТП ”ДГС Бургас” са включени в различните категории ГВКС. В някои случаи един и същи подотдел попада в повече от една консервационна стойност. Това прави гората в този подотдел особено значима за поддържане и повишаване на всички идентифицирани консервационни стойности. В такива случаи се прилагат препоръките и ограниченията за стопанисване и мониторинг, които имат най-строг режим по отношение на прилагането на горкостопанските дейности.

4. ЗАИНТЕРЕСОВАНИ СТРАНИ

При проучването бяха идентифицирани следните заинтересовани страни/ групи:

Организация	Адрес
1.РДГ Бургас	8000 гр.Бургас, ул.”Ив.Шишман”№8, ет.2 rugburgas@iag.bg
2.РИОСВ Бургас	8000 гр.Бургас, ул.”Перущица”67, ет.3, п.к.219 riosvbs@unacs.bg
3.Общинска служби по земеделие Бургас	8000 гр.Бургас, ул. "Фердинандова " №5 , ет.3 oszgbs@abv.bg
4. Общинска служби по земеделие Созопол	8130 гр.Созопол, ул."Аполония " № 31 oszgzsozopol@abv.bg
5. Общинска служби по земеделие Камено	гр.Камено, ул. "Освобождение " № 84 oszg.kameno@abv.bg
6.Басейнова дирекция "Черноморски район" - Варна	гр. Варна, 9000 ул. “Панагюрище” № 17 bdvarna@bsbd.org
7.СЛР”Лебед” гр.Бургас	8000 Бургас, ул. Мара Гидик № 16
8.СЛР „Аполония 2001” гр.Созопол	8130 гр.Созопол, пл.”Черно море”1

7. “АГРОЛЕСПРОЕКТ”ООД	1303 София , ул. Софроний Врачански 10 info@agrolesproject.com
8.Лесозащитна станция, Варна	9000 гр.Варна,ж.к.”Възраждане”бл.78,вх.А,ет.1,ап.3
9.Обслужваща служба по трудова медицина	9000 гр.Варна, ул.”Роза” 14 СТМ-ЛТМ Варна
10. Стопанисващ ДУ „Раков дол”,	8000 гр.Бургас к/с „М.Рудник” бл.192,ет.8 „ДРИЙМ ХЪНТ”ООД
11. Стопанисващ ДУ ДУ „Каба юк”,	8000 гр.Бургас ул.”Морска”15 „ЕКСПРЕСТУР2005”ЕООД
12. Стопанисващ ДУ ДУ „Вършило”,	8000 гр.Бургас ул.”Индустиална”1 „ПОРТОЙЛ”ООД
13. Стопанисващ ДУ ДУ „Мариница”,	8130 гр.Созопол ул.”Одеса”41А „РАДО 2014”ЕООД
14. Стопанисващ ДУ ДУ „Бакърлъка”	8130 гр.Созопол ул.”Одеса”41А „РАДО 2014”ЕООД
15.Общински администрации и кметства на населените места в рамките на стопанството	гр.Бургас, гр.Созопол, гр.Камено, с.Брястовец, Димчево, Драганово, Извор, Изворище, Маринка, Равнец, Рудник, Твърдица, Вратица, Константиново, Ливада, Полски извор, Русокастро, Трояново, Тръстиково, Черни връх, Вършило, Габър, Зидарово, Присад, Равадиново, Равна гора, Росен, Веселие и Дебелт.
16.Фирми, извършващи дърводобив на територията на стопанството	Дъбрава ЕАД, Електроизграждане ЕООД, ЛЕСПРОМ 2008 ООД, ЛЕС БЪЛГАРИЯ ООД
17.Фирми, закупуващи дървесина от стопанството	„Кроношпан-България”ЕООД, „Стокра”ООД, „Мегалес 2009”ООД, ЕТ”Тити”, „Скайкомерс”ООД, БРОД-ДА ООД и др.
18.Фодация „Българска фондация биоразнообразие”-Радостина Ценова	Офис Бургас, ул.Генерал Гурко” №53 radostina.tzenova@biodiversiti
19.РС ПБЗН 01 и 02	8000 ГР.БУРГАС, ул. „Александър Велики” № 37Б
20.РУ”Полиция” гр.Созопол	8130 гр.Созопол ул. Пирин №1
21. РУ”Полиция” гр.Камено	8120 гр.Камено ул. Г. Кондолов № 10
22.II и IV РУ на МВР гр.Бургас	8000 гр.Бургас ул. Стефан Стамболов №92 8000 гр.Бургас ж.к. Меден Рудник №414
23.Семеконтролна станция Пловдив	инж.Георги Ербакамов

Следва да се има предвид, че списъкът не е изчерпателен и се препоръчва текущото му актуализиране.

5. ОБХВАТ НА ДЕЙНОСТИТЕ И СФЕРИ НА СОЦИАЛНО ВЪЗДЕЙСТВИЕ

5.1. ДОСТЪП ДО ГОРАТА И ГОРСКИТЕ РЕСУРСИ

Съгласно разпоредбите на Закона за горите достъпът до горските територии е свободен, на собствен риск, при спазване указанията на горската администрация. С разрешителен режим е достъпът във връзка с провеждането на горскостопански и ловностопански дейности, както и достъпът до горските разсадници. Със заповед на Директора на РДГ – Бургас може временно (до три месеца) да се ограничи или да забрани

достъпа до определена горска територия с цел опазването и защитата на горските територии и дивеча или в интерес на здравето и безопасността на гражданите.

5.2. ЗАЧИТАНЕ НА ДРУГИТЕ ФОРМИ НА СОБСТВЕНОСТ

Общата площ на държавните гори на територията на петте общини в обхвата на ТП „ДГС Бургас“ възлиза на 9466 ха или 45 %. Процесът на възстановяване на горите на територията на ДГС като цяло може да се счита за приключил.

Взаимоотношенията на стопанството със собствениците на недържавни гори се изразяват в управление и стопанисване на горски имоти на площ от 65,8 ха, собственост на физически лица. Тези територии също не са включени в обхвата на сертификата на стопанството.

Съгласно действащото горско законодателство ТП „ДГС Бургас“ като структура на ЮИДП ДП Сливен няма контролни функции по отношение на недържавните горски територии като единственото задължение е визирано в чл.187, ал.3 от ЗГ.

Като потенциално проблематични могат да бъдат определени случаи, в които без знанието на собствениците на горски имоти се извършва :

- преминаване на транспортни средства, свързани с горско- и ловностопанска дейност през имотите;
- използване на недържавни имоти за разполагане на временни складове;
- използване на инфраструктура (напр. общински пътища).

За избягване на конфликтни ситуации, ДГС следва да търси писмено регламентиране на подобно ползване (напр. чрез включване на клаузи в договорите за извършване на сеч и извоз или за продажбата на дървесина от вр.складове, чрез подписване на споразумения и др.), като се гарантират необходимите компенсации за ползването.

5.3. ДОБИВ НА ДЪРВЕСИНА. ОСИГУРЯВАНЕ НА НУЖДИТЕ НА МЕСТНОТО НАСЕЛЕНИЕ С ДЪРВА ЗА ОГРЕВ

Съгласно действащият Горскостопански план от 2014 г. общото предвидено ползване на дървесина за 10-годишен период (2014-2024 г.) възлиза на 195880 м³ ст.маса или 19588 м³ ст.маса годишно с преобладание на средната дървесина и дървата. Като цяло това е най-видимата и оценяваната част от дейността на ТП „ДГС Бургас“, а поради високата степен на зависимост на местното население от дърва за огрев, тя и в бъдеще ще бъде ключова за определяне на отношението на местните хора, местните кметове и общинска администрация към ДГС.

По данни на стопанството нуждите от дърва за огрев за местното население надхвърлят определените по горскостопански план (ГСП) на стопанството количества на дървата от обема на ползваната дървесина. Съгласно ГСП годишното ползване на дърва общо от иглолистни и широколистни видове от държавните горски територии е в размер на 7611 куб.м.

ТП „ДГС Бургас“ успява да удовлетвори нуждите на местното население от дърва за отопление и битови нужди от петте общини в обхвата на стопанството.

Задоволяването на местното население с дървесина и най-вече с дърва за огрев и в бъдеще ще остане сфера от дейността на ДГС с висока степен на социално въздействие, като двата основни фактора, влияещи върху чувствителността на хората по проблема са количествата и цената.

Поради не особено доброто социално-икономическо положение на населението в региона и по-конкретно в селата, евентуален проблем би възникнал и в случай на повишаване на цената на дървата за огрев и дървения материал (напр. в резултат на сертификацията).

5.4. ВЪЗПРОИЗВОДСТВО НА ГОРИТЕ

За възпроизводство на горите на територията на ТП „ДГС Бургас“ се разчита почти изцяло на естественото възобновяване, с което са съобразени и прилаганите лесовъдски системи.

Ежегодно се прави оценка на възобновяването в площите с изведени възобновителни сечи и отворени котли над 1 ха и при констатирано незадоволително възобновяване в законоустановения срок се пристъпва към изкуствено залесяване на площите.

Създадените горски култури са почти изцяло в ЗЗ по „Натура 2000”, което обуславя отглеждането и попълването им да е до 5-годишна възраст. Залесяванията се извършват приоритетно с местни видове характерни за месторастенията като особено внимателно се подхожда при залесявания на месторастения в ЗЗ, описани във ВКС 1.1. и 3 на стопанството.

При анализа на тези сфера на дейност на ДГС не се констатира негативни въздействия, но следва да се има предвид, че залесяването винаги е било приемано като благородна мисия от обществото и като основно задължение за всяко горско стопанство.

При всички случаи, ДГС трябва да предприеме целенасочени мерки за разясняване на ползите от естественото възобновяване и да даде гласност на залесителните кампании.

На територията на стопанството функционира горски разсадник „Росенец”, в който се произвеждат необходимите фиданки за залесяване, произведени от семена събрани от сертифицирани базови източници на стопанството. В разсадника се произвеждат и школувани фиданки от декоративни дървесни и храстови видове. Горският разсадник е извън обхвата на сертификацията.

5.5. ДОСТЪП И ПОЛЗВАНЕ НА НЕДЪРВЕСНИ ГОРСКИ РЕСУРСИ

Паша

Във връзка с изискванията на чл.125, ал.2, т.1 от ЗГ кметовете на петте общини в обхвата на ТП “ДГС Бургас” ежегодно по предложение на стопанството издават заповеди за забранената за паша държавна горска територия. Разрешените за паша на селскостопански животни през 2023 г. горски територии по общини са както следва:

	Община	Площ -дка
1	Бургас	6974
2	Созопол	11713
3	Камено	2404
4	Средец	137
5	Приморско	34

Планът за паша се актуализира ежегодно, одобрява се от съответните общини в т.ч. по земища и площи. Реално, нуждите на местното население могат да се считат за задоволени, т.к. са удовлетворени всички постъпили заявления в ДГС.

Поради намаляващият брой на отглежданите домашни животни, местното население не е силно зависимо от използването на ресурси за паша на животни.

Събиране на недървесни горски продукти

Удовлетворява се интереса на пчелари за разполагане на пчелини в горските територии.

Не са констатирани и проблеми с ограничаване на достъпа за събиране на недървесни горски продукти за лично ползване, което по закон е свободно.

5.6. ЛОВ И ОПАЗВАНЕ НА ДИВЕЧА

От гледна точка на ловните дейности, те се извършват съгласно одобрен Ловоустройствен план от 2014 г. Съгласно закона за лова и опазване на дивеча, по отношение на ползвателите, територията на ТП “ДГС Бургас” е разделена на две категории: Държавни дивечовъдни участъци (ДУ) – “Драганово”, “Бакърлъка”, “Раков дол”, “Каба-юк”, “Вършило” и „Мариница” и ловностопански райони, предоставени за стопанисване на дружините (ПЛР), обединени в двете ловно-рибарски сдружения в рамките на стопанството: СЛР ”Лебед”-гр.Бургас и СЛР ”Аполония 2001” гр.Созопол. Предоставените ловностопански

райони (ПЛР) по чл.20 от ЗЛОД се стопанисват от 27 ловни дружини към СЛР "Лебед" гр.Бургас и 3 ловни дружини към СЛР "Аполония 2001" гр.Созопол.

Взаимоотношенията с ловните сдружения и стопанисващите дивеча в ДУ са добри. При спазване разпоредбите на ЗЛОД и ППЗЛОД са сключени договори за предоставяне стопанисването и ползването на дивеча в ПЛР на сдруженията и за пет от шестте ДУ. Ежегодно страните се уведомяват за горскостопанските дейности, които ще се извършват от ДГС в стопанисваните от тях райони. При необходимост от извършване на горскостопански дейности в излетните дни за лов, служителите на стопанството уведомяват ловните сдружения и стопанисващите дивеча, за да се съгласуват дейностите и не пречат една на друга. През годината се организират заседания на комисията по ловно стопанство към ДГС, в които задължително присъстват представители на сдруженията, на стопанисващите дивеча, на общините от територията на стопанството, на РИОСВ - Бургас, на ОД на МВР Бургас и др., а протоколите от проведените събрания се изпращат в РДГ Бургас.

5.7. ОПАЗВАНЕ НА ГОРИТЕ

Опазването на горските територии от страна на ДГС се осъществява две направления по силата на Закона за горите: предотвратяване и установяване на нарушения. Обект на тази дейност са опазването на горските територии от незаконни ползвания и увреждания; спазването на правилата за сеч и другите ползвания от горите; следене за спазването на противопожарните правила и/или предприемане на действия за ограничаване и потушаване на разразили се пожари; следене за появата на болести, вредители и други повреди; опазване на защитените видове животни и растения и следене за спазването на режимите на защитените територии и защитените зони и др.

Продължават проблемите с охраната на горите от незаконна сеч и през тази година в близост до населените места с компактни малцинствени групи - с.Трояново, с.Тръстиково, с.Черни връх на общ.Камено, с.Равнец и кв.Горно Езерово, община Бургас, с.Дебелт, общ.Средец, с.Зидарово на общ.Созопол. Организират се внезапни проверки и акции за противодействие на нерегламентирани действия в държавните горски територии, като се търси съдействие на РУП по места. Въпреки полаганите усилия от страна на горските стражари и организираните дежурства по охрана на горите по ОУ, рискът от нерегламентирани действия в тези райони остава висок.

Не всички нарушения могат да бъдат установени в момента на тяхното извършване. Продължава съвместната работа с полицейските управления на територията на общините гр. Бургас, гр. Созопол, гр. Камено по спазване на ЗГ, ЗЛОД и ППЗЛОД.

Наблюдава се известна цикличност при нарушенията в горите, като пикът на посегателствата е през зимните и студени месеци на годината. Задължение на служителите на ДГС е при установяване на данни за извършване на нарушения е да съставят АУАН и при необходимост да сигнализират органите на МВР и РДГ - Бургас.

5.8. ПРЕВЕНЦИЯ И БОРБА С ГОРСКИТЕ ПОЖАРИ

Превенцията и борбата с горските пожари е една от социално значимите дейности на ДГС, тъй като за кратко време може да бъде унищожен значителен обществен ресурс, а в някои случаи да бъде засегната сигурността и имуществото на гражданите. Ролята на ДГС в тази насока се оценява изключително позитивно от обществото, макар и често усилията на служителите на горите за потушаването на даден пожар да остават на по-заден план. Ежегодно се изготвя Годишен план за защита на горските територии от пожари и План за действие при гасене на горски пожари, съгласувани със структурите на РСПБЗН и ЮИДП ДП Сливен и утвърдени от директора на РДГ Бургас. Ежегодно със заповед на Областен управител на Област Бургас се определя пожароопасния сезон в горските територии в областта и на база на тази заповед се изготвя заповед за дежурства в почивни и празнични дни от служители на ДГС Бургас.

Като по-съществен проблем може да бъде определен не доброто състояние горско-пътната мрежа, което често затруднява борбата с пожарите и своевременното им локализиране.

5.9. РАЗВИТИЕ НА СПЕЦИФИЧНИ ФОРМИ НА ТУРИЗЪМ, СВЪРЗАНИ С ГОРАТА И ДЕЙНОСТТА НА ДГС

ТП „ДГС Бургас“ не е пряко ангажирано в развиването на туристически дейности. В доклада за горите с висока консервационна стойност на територията на стопанството няма описани туристически и културни обекти от обществена значимост.

5.10. ПОДДЪРЖАНЕ НА РАЗНООБРАЗИЕТО НА ЕКОСИСТЕМИТЕ И ОПАЗВАНЕ НА БИОЛОГИЧНОТО РАЗНООБРАЗИЕ В ТЯХ

Територията на ТП „ДГС Бургас“ е богата на биологично разнообразие доказателство за което са обявените 11 защитени територии (10 защитени местности и 1 природна забележителност) по Закона за защитените територии и 11 защитени зони (7 зони за опазване на местообитанията и 4 зони за опазване на местообитанията на птиците) по ЗБР. Информация за защитените територии и биологичното разнообразие в стопанството могат да бъдат открити в Доклада за горите с висока консервационна стойност на територията на ТП „ДГС Бургас“.

5.11. ОПАЗВАНЕ НА ВОДИТЕ

Водоохранните функции на горите са добре известни сред обществото и ясно се осъзнава, че от адекватното управление/ ползване на горите в голяма степен зависи количеството и качеството както на водите за битови нужди така и на тези за напояване.

Във връзка с това около водоизточници, използвани за питейно-битово водоснабдяване се определят санитарно-охранителни зони, в съответствие с изискванията на Наредба №3/16.10.2000 г. на МОСВ,МЗ и МРРБ. Съгласно чл.53, ал.2 и 3 от цитираната Наредба, горските площи, попадащи в пояси II и III се прекатегоризират в гори със специално предназначение, които се водят на отчет и се стопанисват и използват по специални лесоустройствени програми. Отгледните сечи в границите на СОЗ се извършва най-малко на два етапа през 5 години и в съответствие с ПоМ на ПУРБ и ПУРН 2022-2027 г. за Черноморски район и техните становища по ЕО за постигане на целите за опазване на околната среда и добро състояние на водите.

Не са идентифицирани проблеми с местното население по отношение интензивността на водените сечи във водоохранните зони.

5.12. ОСИГУРЯВАНЕ НА ПОМИНЪК

Макар и не структуроопределящ отрасъл за общините на територията на стопанството, горският сектор създава възможности за заетост и е източник за част от населението. Налице са различни социални измерения на въпросите свързани със заетостта, осигурявана директно от ДГС от една страна и от фирмите подизпълнители от друга, поради което тези измерения са разгледани диференцирано.

ТП „ДГС Бургас“ като работодател

Към 01.01.2023 г., ТП „ДГС Бургас“ осигурява заетост на 34 човека в т.ч. на ръководни длъжности – 3, специалисти – 7, техници и приложни специалисти – 5, помощен административен персонал – 2, горски стражари – 13, професии, неизискващи специална квалификация – 4 (работници ангажирани в разсадниковото производство – 2, работник горско стопанство -1, чистач -1). Стопанството спазва трудовото законодателство в РБългария като осигурява редовното изплащане на трудовото възнаграждение, изплащането на социални и здравни осигуровки върху цялата заплата, платен годишен отпуск и отпуск по болест, осигуряване на работно облекло, дърва за горене по чл.193 от ЗГ и др.

В стопанството е учредена СО към КНСБ, в която членуват 32 служители. Действа браншови колективен трудов договор сключен между ФСОГСДП при КНСБ и директорите на шесте държавни горски предприятия в страната.

Задълженията и отговорностите на служителите са регламентирани в подробно разписани длъжностни характеристики, осигурени са начални и допълнителни обучения по отношение изпълнението на конкретните им задължения свързани с правилно провеждане на дейностите, съгласно ЗГ и Горскостопанския план. Горските стражари преминават допълнителен курс за правоспособност за носене на оръжие. Освен началния и инструктаж на работното място, два пъти в годината се извършва и периодичен инструктаж по безопасност на труда.

Води се регистър на трудовите злополуки. Ежегодно се сключва договор със служба по трудова медицина за обслужване. Изготвена е актуална Оценка на риска за различните позиции.

Няма докладвани случаи на дискриминация (полова, религиозна) и сексуален тормоз.

Горски работници наети от фирмите изпълнители

Основен проблем пред фирмите, ангажирани в горскостопанските дейности и най-вече дърводобива е липсата на работна ръка. Това води до неизпълнение на сключените договори и санкции за фирмите и съответно до компрометиране изпълнението на планираните горскостопански дейности. Причините за липсата на работна ръка могат да се търсят в различни направления, но при всички случаи сегашната ситуация е резултат от комбинираното им действие:

- работата като цяло е тежка и се извършва при лоши метеорологични условия, недобре платена;
- липсват горски пътища, обектите за работа стават все по-трудни и отдалечени от населените места;
- обезлюдяване на много от селата от района и ограничен брой на лицата в трудоспособна възраст.

Липсата на работна ръка създава конкурентни взаимоотношения между самите фирми. Често те постъпват нелоялно една спрямо друга, което води до мигрирането на едни и същи работници от една фирма в друга без да са изпълнили задълженията си към предходната фирма.

Друг съществен проблем е квалификацията на работната ръка. Работи се с почти неграмотен контингент, което води и до неграмотно ползване на гората. Настоящата система за отдаване на обектите от страна на ДГС не дава сигурност за фирмите изпълнители в дългосрочен план и те не са склонни да инвестират в своето развитие и в подобряване на квалификацията на работниците.

Проблем е и осигуряването на безопасността на труда. Част от фирмите не са склонни да инвестират в лични предпазни средства, а тези които предоставят такива срещат трудности с това да накарат работниците да ги използват.

Съгласно изискванията на сертификацията ДГС провежда инструктажи за безопасни условия на труд на лицензирания лесовъд и работниците на фирмата, за които са представени трудови договори и документи за професионална квалификация като служителите на стопанството документират извършените инструктажи.

5.13. ВЪЗЛАГАНЕ НА ДЕЙНОСТИ В ГОРИТЕ. ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ С ДЪРВОДОБИВНИТЕ ФИРМИ.

Възлагането на дейностите в горските територии в т.ч. залесяване и дърводобив става по силата на нарочна Наредба, която най-общо следва принципите на свободната конкуренция.

По силата на Закона за горите, ДГС може да предостави до една трета от годишното си ползване на дървесина за добив или за преработване на местни фирми, което се оценява положително от последните.

Основен проблем за фирмите е липсата или лошото състояние на съществуващата горскопътна мрежа. ДГС организира отделни процедури по Закона за обществените поръчки за поддръжка на съществуващата мрежа, но като цяло средствата са недостатъчни. Така на практика често се случва подизпълнителите по дърводобива сами да ремонтират даден път с

оглед осигуряване на достъп до обектите за дърводобив без това да е включено в договорите им (там е включено само изграждането на технологичните пътища).

5.14. ПРИНОС НА ДГС КЪМ МЕСТНОТО СОЦИАЛНО И ИКОНОМИЧЕСКО РАЗВИТИЕ

Участието в местни инициативи и осигуряването на подкрепа за местната общност под различни форми е важен инструмент за поддържане на комуникацията и повишаване на доверието между ДГС и местната общност. Стопанството може да предоставя дарения с решение на управителния съвет на ЮИДП ДП Сливен.

5.15. КОМУНИКАЦИЯ МЕЖДУ ДГС И ЗАИНТЕРЕСОВАНИТЕ СТРАНИ. ДОСТЪП ДО ИНФОРМАЦИЯ.

Комуникацията между заинтересованите страни и ДГС е на добро ниво. Няма постъпили жалби от местните хора заради действие/бездействие на служителите на стопанството.

5.16. МЕХАНИЗМИ ЗА ПРЕОДОЛЯВАНЕ НА НЕБЛАГОПРИЯТНИТЕ ЕФЕКТИ

За преодоляване на идентифицираните и потенциалните негативни социални въздействия от дейността на ДГС се предвижда прилагането на следните механизми:

Механизъм за провеждане на текущи консултации със засегнатите/заинтересованите страни

Провеждането на редовни консултации със засегнатите/заинтересованите страни е от ключово значение за преодоляване на негативните социални въздействия от дейността на ТП „ДГС Бургас“. В таблицата по-долу са представени начините и сроковете за въвличане на заинтересованите страни в зависимост от конкретната дейност, за която е определено наличието или потенциалното възникване на негативни социални въздействия вследствие изпълнението и.

Заинтересована/засегната страна	Дейност на ДГС със социално въздействие	Начини и средства за въвличане на заинтересованите страни и намаляване на негативните социални въздействия	Периодичност/срокове
Служители на ДГС	Изпълнение на планираните мероприятия	Подобряване на уменията на служителите за изпълнение на горскостопанския план и годишните оперативни планове	Ежегодно
	Осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд за персонала на ДГС	Провеждане на начален и периодичен инструктаж, инструктаж на работното място.	Начален инструктаж и инструктаж на работното място – при всеки случай на новопостъпил служител Периодичен инструктаж – на всеки 6 месеца
		Предоставяне на лични предпазни средства и специално работно облекло и осигуряване използването им	Ежегоден преглед на наличните лични предпазни средства и специално работно облекло за всеки работник Ежедневен контрол за използване
		Изготвяне/ актуализация на оценка на риска за всички работни позиции	Съгласно изискванията на трудовото законодателство
Кметове на общините/населените места местно население	Предоставяни услуги	Изпращане на информация за услугите, които се предлагат на местното население (продажба на дървесина; издаване на разрешителни и др.)	Ежегодно

	Дърводобив	Предоставяне на информацията за местностите и подотделите, в които е планирано ползване през годината и поставянето и на публично място	Ежегодно след комплектоване на лесосечния фонд.
	Осигуряване на дърва за огрев	Комуникация с местните кметове за необходимите количества.	Ежегодно
	Паша	Съгласуване на забранените за паша места с общините и кметовете на населените места	Ежегодно
	Използване на химикали и биологични агенти	Изпращане на информация	2 седмици преди използване
	Управление на Гори с висока консервационна стойност	Предоставяне на възможност за принос по идентифицирането на нови ГВКС и формулиране на мерки за опазването им чрез изпращане на писма по ел.поща.	Текущо
	Достъп до горските ресурси	Уведомяване в случай на въвеждане на ограничения или забрани за достъп до определена горска територия от страна на РДГ Бургас	След оповестяване на заповедта на РДГ Бургас
	Наемане на служители/ работници	Уведомяване на местните бюра по труда за свободните работни места и изискванията за образование и квалификация.	Текущо
	Дискутиране на възможности за принос на ДГС към местното социално и икономическо развитие	Провеждане на срещи с местните кметове	Ежегодно
Собственици на съседни имоти	Използване на съседни имоти (пр. за разполагане на временни складове); преминаване през съседни имоти	Писмено регламентиране на предвиденото използване чрез изготвяне на споразумения (договори).	Текущо при необходимост
	Използване на химикали и биологични агенти	Изпращане на информация	2 седмици преди използване
Изпълнители на горскостопанските дейности	Осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд за работниците при всички видове теренни дейности	Изискване от фирмите на: доказателства за налични лични предпазни средства и специално работно облекло, съответстващо на изискванията за защитно облекло за съответните работни позиции и на броя на работниците, които ще работят по съответния договор; копия от трудови договори на работниците	Като част от всяка тръжна процедура

		Спазва изискванията на действащите нормативни документи за техническа безопасност и охрана на труда.	По договор
	Възлагане на дейностите	Провеждане на срещи/разговори по телефон с представители на местните фирми за представяне на годишния план на ДГС и обектите за дърводобив	Ежегодно
		Своевременно разплащане с изпълнителите/освобождаване на внесените гаранции	Съгласно условията на подписаните договори
	Използване на химикали и биологични агенти	Изпращане на информация	2 седмици преди използване
Сдружения на ловци и риболовци и стопанисващи дивеча в ДДУ	Дърводобив	Уведомяване на стопанисващите дивеча на ДДУ за горскостопанските дейности.	Текущо
	Използване на химикали и биологични агенти	Изпращане на информация	2 седмици преди използване
	Управление на Гори с висока консервационна стойност	Предоставяне на възможност за принос по идентифицирането на нови ГВКС и формулиране на мерки за опазването им чрез изпращане на писма по ел.поща	Текущо
Туристически дружества	Управление на Гори с висока консервационна стойност	Предоставяне на възможност за принос по идентифицирането на нови ГВКС и формулиране на мерки за опазването им чрез изпращане на писма по ел.поща	Текущо
ВиК / Басейнова дирекция Варна	Горскостопански дейности	Съгласуване на предвидени те дейности при утвърждаване на ГСП	Преди утвърждаване на ГСП
НПО	Управление на Гори с висока консервационна стойност	Предоставяне на възможност за принос по идентифицирането на нови ГВКС и формулиране на мерки за опазването им чрез изпращане на писма по ел.поща	Текущо
	Опазване на биологичното разнообразие	Ангажиране на НПО в подобряване уменията на персонала на ДГС за разпознаване и опазване за защитени видове	Текущо при необходимост
		Търсене на партньорства за изпълнение на проекти	Текущо

Заб.: В таблицата не са включени взаимодействията на ДГС с различните държавни институции, тъй като те са строго регламентирани в различните закони. Не са включени и задълженията на ДГС, произтичащи от законодателството.

Механизъм за разрешаване на спорове

Спор е всеки израз на неудовлетворение от страна на човек или организация, представен като оплакване към горското стопанство по отношение на дейността му и/или съблюдаването на правилата на *Съвета за стопанисване на горите*, и по което се очаква отговор.

ДГС следва да разработи и въведе Вътрешни правила за разрешаване на спорове, свързани с правата на собственост и ползване, правата на работниците и местните общности, проучване и отговор на оплаквания и сигнали, както и за осигуряване на справедливи компенсации в случаите на щети.

Процедурата за разрешаване на спорове се разработва с участието на заинтересованите страни като процесът се документира.

Осигуряване на публичност на ключови документи

Във връзка с горската сертификация, ДГС следва да предприеме стъпки по осигуряването на публичност чрез своята уеб страница или чрез поставяне на информационното табло на:

- процедурите за разрешаване на спорове със засегнати и заинтересовани страни, за подаване на оплаквания и сигнали;
- ангажиментите за недопускане на корупция в т.ч. задължението да не се предлагат или приемат каквито и да било парични или друг тип подкупи;
- писмените документи, отразяващи дългосрочната ангажираност на горското стопанство към принципите и критериите на *Съвета за стопанисване на горите* и свързаните политики и стандарти;
- изготвената Оценка за социалното въздействие от горскостопанските дейности;
- докладът за горите с висока консервационна стойност (с изключение на конфиденциална информация);
- резюме на целите на управление;
- резюме от горскостопанския план;
- резюме на резултатите от провеждания мониторинг (с изключение на конфиденциалната информация).

6. АКТУАЛИЗАЦИЯ НА СОЦИАЛНАТА ОЦЕНКА

6.1. АКТУАЛИЗИРАНЕ НА СПИСЪКА НА ЗАИНТЕРЕСОВАНИТЕ / ЗАСЕГНАТИТЕ СТРАНИ

Списъкът на заинтересованите/ засегнатите страни от дейността на ДГС се актуализира **текущо**. При идентифициране на нови заинтересовани се определят сферите на социално въздействие, негативните ефекти от конкретни дейности на стопанството и се предписват мерки за неутрализирането/смекчаването им.

6.2. АКТУАЛИЗАЦИЯ НА СОЦИАЛНАТА ОЦЕНКА

Оценката за социалното въздействие от дейността на ТП „ДГС Бургас“ се актуализира **на всеки 5 години**, както и в случаи на съществена промяна в социално-икономическата обстановка в страната/ района.